

РЕЦЕНЗІЯ
на дисертаційну роботу
на дисертацію Квасової Валентини Миколівни
на тему «Соціальна відповідальність у системі публічного
управління в умовах сталого розвитку»,
поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії за
спеціальністю 281 – публічне управління та адміністрування
(галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування»)

Актуальність теми дисертаційного дослідження та її зв'язок із планами науково-дослідної роботи Чорноморського національного університету імені Петра Могили.

Проблеми удосконалення управління соціально-економічними системами різних сфер активності, масштабу та рівня позиціонування в суспільній ієрархії були, є і ніколи не перестануть бути предметом неперервних та прискіпливих наукових, методологічних та прикладних досліджень у зв'язку з тим, що і світ, і суспільство є об'єктами постійних еволюційних або революційних змін, які потребують інтелектуального забезпечення через осмислення, наукове узагальнення та формулювання рекомендацій щодо їх практичної реалізації з метою отримання виключно позитивних результатів і наслідків. У цьому контексті особливого статусу сьогодні набуває сучасна парадигма розвитку суспільства відома під назвою «соціальна держава». Необхідною умовою розбудови і соціальної держави, і розвиненої економіки, і високої якості життя є формування і реалізація соціальної відповідальності усіх суб'єктів держави. Адже соціальна відповідальність – це усвідомлення суб'єктами соціальної держави єдності соціального простору, свідоме виконання ними своїх обов'язків».

У зв'язку з цим перед владою постає питання про доцільність пошуку та впровадження в практику управління соціально-економічними системами всіх рівнів управління і сфер ділової активності національної економіки такої моделі організації їх усвідомленої соціально відповідальної взаємодії в рамках держави, яка б забезпечила консолідацію і концентрацію всіх зусиль і ресурсів (і в першу чергу інтелектуальних) на проблемних питаннях пріоритетної соціалізації національного, групового та особистісного інтелекту, як основи формування і розвитку соціальної економіки в соціальній і соціально відповідальній державі Україна.

Актуальність і значимість дисертаційної роботи **Квасової Валентини Миколівни** визначається також тим, що вона виконана в рамках науково-дослідних робіт Чорноморського національного університету імені Петра Могили за темами: «Державна політика формування ефективного функціонування та розвитку спроможних до самоврядування територіальних громад у процесі децентралізації як запорука національної безпеки» (державний реєстраційний номер 0119U100372), де особистий внесок автора полягає у дослідженні практичної реалізації соціальної відповідальності у системі публічного управління в умовах сталого розвитку, а саме в імplementації кращих закордонних практик впровадження соціальної відповідальності у вітчизняну систему публічного управління; удосконаленні

механізмів впровадження соціальної відповідальності в українську систему публічного управління; запропонуванні шляхів удосконалення соціальної відповідальності у системі публічного управління в умовах сталого розвитку.

Таким чином, одержані Квасової Валентини Миколівни в ході дослідження проблематики соціальної відповідальності у системі публічного управління в умовах сталого розвитку є актуальними і відповідають потребам реально існуючої ситуації та об'єктивній необхідності вирішення окреслених у дисертації проблем посилення соціальної відповідальності у системі публічного управління.

Загальна оцінка змісту роботи.

Результати ознайомлення із змістом дисертації дозволяють вважати її завершеною науковою роботою, яка містить результати проведених наукових досліджень проблем впровадження концепції соціальної відповідальності у вітчизняну систему публічного управління в умовах сталого розвитку та підвищення її ефективності на основі запропонованого інструментарію, що сприятиме налагодженню результативної державно-громадської взаємодії у напрямі сталого розвитку.

Дисертація написана грамотною науковою мовою, логічно структурована, матеріал викладається послідовно і зрозуміло. Логіка структури дисертаційної роботи визначається її метою та послідовністю виконання завдань. Одержані в ході дослідження результати мають відповідний рівень наукової новизни і в цілому формують достатній рівень наукової новизни даної дисертаційної роботи.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, їх достовірність і новизна.

Низка поставлених і розв'язаних в дисертаційній роботі задач за переліком та змістом є достатньою для досягнення мети дослідження. Аналіз дисертації демонструє змістовний підхід автора до вирішення поставлених завдань, що систематизуються у мету дослідження. Наукові положення, що становлять наукову новизну дисертаційної роботи, висновки і рекомендації опираються на ґрунтовні дослідження, здійснені на основі аналізу наукових праць багатьох відомих українських та закордонних науковців, опрацювання великого масиву статистичних даних, результатів власних наукових досліджень, що свідчить про достатню міру їх обґрунтованості.

Методологічною основою дисертаційного дослідження є фундаментальні положення теорії державного управління та напрацювання вітчизняних і зарубіжних учених з питань впровадження концепції соціальної відповідальності у вітчизняну систему публічного управління в умовах сталого розвитку та підвищення її ефективності на основі запропонованого інструментарію

Дисертаційне дослідження базується на системному, синергетичному, і цільовому підходах, а також на комплексі методів, які дозволяють їх застосовувати, включаючи такі методи, такі як:

– *аналітичний* – з метою узагальнення останніх наукових досліджень та розробок провідних вітчизняних і зарубіжних учених щодо соціальної

відповідальності у системі публічного управління в умовах сталого розвитку;

– *аналізу та синтезу* – з метою уточнення і конкретизації понятійно-категоріального апарату у сфері державного управління та соціальної відповідальності, а саме у межах запропонування авторського визначення поняття «соціальна відповідальність у системі публічного управління»;

– *аналогії та порівняння* – з метою виявлення та співставлення особливостей закордонного досвіду впровадження соціальної відповідальності у систему публічного управління та надання рекомендацій вітчизняним органам публічної влади щодо його адаптації;

– *систематизації* – з метою розкриття основних тенденцій, закономірностей та принципів впровадження соціальної відповідальності у систему публічного управління в умовах сталого розвитку;

– *абстрактно-логічний* – з метою запропонування новітніх підходів до розвитку, впровадження та підвищення ефективності соціальної відповідальності у системі публічного управління в умовах сталого розвитку;

– *метод дедуції та моделювання* – з метою вироблення пропозицій щодо удосконалення механізмів впровадження соціальної відповідальності у систему публічного управління шляхом створення комплексного механізму впровадження соціальної відповідальності у вітчизняну систему публічного управління.

Інформаційними джерелами дослідження стали Конституція України, нормативно-правові акти України, країн-членів і інституцій Європейського Союзу, програмні документи державних органів України, монографії і статті вітчизняних і зарубіжних авторів.

Теоретичне і практичне значення результатів дослідження.

Теоретичне значення результатів проведеного дослідження полягає у обґрунтуванні дисертантом теоретико-методологічних положень та розробці практичних рекомендацій щодо впровадження концепції соціальної відповідальності у систему публічного управління в умовах сталого розвитку.

Основні теоретичні положення, висновки і пропозиції дисертаційної роботи мають практичне спрямування та забезпечують методологічне та емпіричне підґрунтя для розвитку, впровадження та підвищення ефективності соціальної відповідальності у системі публічного управління в умовах сталого розвитку.

Практична цінність одержаних результатів підтверджується відповідними документами про врахування цих результатів.

Теоретичні положення та практичні рекомендації, які обґрунтовано в дисертаційній роботі, впроваджені в навчальний процес у ході підготовки фахівців за освітньо-кваліфікаційними рівнями «бакалавр» та «магістр» за напрямом «Публічне управління та адміністрування» денної та заочної форми навчання.

Повнота апробації результатів дослідження

Результати дослідження опубліковано в 8 наукових працях загальним обсягом 5,6 друк. арк. (особисто автора – 5,6 друк. арк.), серед яких: 4 статті у наукових фахових виданнях України, 4 публікації у матеріалах міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференцій.

Рівень апробації та публікації одержаних результатів дослідження є достатнім.

Дотримання принципів академічної доброчесності

Порушень академічної доброчесності в дисертаційній роботі **Квасової Валентини Миколівни** не виявлено. Дисертація містить посилання на джерела запозичень теоретичних положень, використаних інформаційних матеріалів.

Дискусійні положення та зауваження до дисертаційного дослідження.

При загальній позитивній оцінці даної дисертації, с підстави звернути увагу на наявність у ній окремих дискусійних моментів роботи певні зауваження:

1. Підрозділ 2.2. роботи вбачається не повним, так як автором не зазначено *методики* для оцінки і конкретного впровадження концепції «інтегрованої соціальної відповідальності». Даний підрозділ вбачався б логічно завершеним, якщо містив би такі положення: визначення ключових показників та метрик концепції «інтегрованої соціальної відповідальності»; розробка моделей концепції «інтегрованої соціальної відповідальності»; пілотне впровадження та оцінка ефективності концепції «інтегрованої соціальної відповідальності»; рекомендації для практичного впровадження концепції інтегрованої соціальної відповідальності

2. У межах 2 розділу роботи у якості наукової новизни Ви пропонуєте і описуєте концепцію «інтегрованої соціальної відповідальності» у системі публічного управління. Для більш змістовного розуміння сутності концепції було б доречно надати її коротке і вичерпне визначення.

3. У межах підрозділу 3.2. «Механізми впровадження соціальної відповідальності у систему публічного управління» Ви зазначаєте що розробили авторський комплексний механізм впровадження соціальної відповідальності в українську систему публічного управління. Чи були до Вашого дослідження розроблені іншими науковцями варіанти комплексних механізмів впровадження соціальної відповідальності у систему публічного управління?

Однак зазначені зауваження суттєво не знижують загальної позитивної оцінки отриманих наукових результатів і можуть бути предметом активної дискусії під час захисту дисертаційної роботи.

Загальний висновок

Дисертаційна робота **Квасової Валентини Миколівни** на тему «Соціальна відповідальність у системі публічного управління в умовах сталого розвитку», є завершеним самостійним дослідженням, спрямованим на розв'язання важливого наукового завдання – обґрунтування теоретичних положень та розробка практичних рекомендацій щодо впровадження

концепції соціальної відповідальності у систему публічного управління в умовах сталого розвитку.

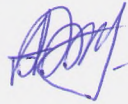
Отримані автором дисертаційного дослідження результати, висновки і пропозиції мають суттєве наукове значення у сфері поглиблення теоретичних основ посилення соціальної відповідальності у систему публічного управління в умовах сталого розвитку.

Дисертація написана діловою українською мовою з науковим стилем її викладу та використанням спеціальної термінології. Стилiстичне оформлення визначається достатньою логічною ясністю, точністю та високим теоретико-методичним рівнем висвітлення аналізованих питань.

За змістом, оформленням та апробацією основних положень дисертація Квасової Валентини Миколівни на тему «Соціальна відповідальність у системі публічного управління в умовах сталого розвитку» відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженому Постановою Кабінету міністрів України №44 від 12 січня 2022 року зі змінами і доповненнями, а її автор – Квасова Валентина Миколівна – заслуговує присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 – публічне управління та адміністрування.

Рецензент:

професор кафедри публічного управління та адміністрування
Чорноморського національного
університету імені Петра Могили (м. Миколаїв),
доктор наук з державного управління, професор,

Андріяш В.І.

Підпис Андріяш В.І
засвідчую

Чорна В.О.

